

Втората река "Ахиој" е приток на Истър в Малка Скития, при Ахиурполис, и е засвидетелствана единствено у Елиан (Ael. Hist. anim. 14, 25). Този Аксий е отъждествен с реката при Черна вода в Румъния още от В. Томашек, което се приема и от Д. Дечев и В. Георгиев.

М. Тачева оспорва изобщо съществуването на втора река с това име, понеже не било ясно коя е Хераклея в текста на Елиан. Тя смята, че Елиан е смесил сведения за мизите край Понта с такива за мизи край македоните, защото ако се свърже Аксий от неговия текст с Вардар, Хераклея можела да бъде Хераклея Линкестийска. Това предположение е невероятно, тъй като няма съмнение, че Елиановата Хераклея е същата, която се среща още и у Плиний Стари, при това с уточнението, че се намира между Калатис (Мангалия) и Бизоне (Каварна) (Plin. NH 4, 44). Свързване с другия Аксий – Вардар – е невъзможно и поради другите данни в текста на Елиан. Целият откъс разказва за мизите и техния начин на риболов в река Истър и близостта на Скития, Хераклея и река Аксий служи за уточняване на местоположението им. Също и митологичното отклонение на Елиан за извършеното там злодеяние от Медея, която убива брат си Апсирт, явно е свързано с митографски източник, следващ северния маршрут на връщане на аргонавтите, при което преследването им от Апсирт е по река Истър (напр. Apollod. 1, 9, 23–24). Съвкупността от тези сведения не оставя съмнение, че става въпрос именно за район в близост до дунавската делта, така че вторият Аксий правилно е идентифициран с реката при Черна вода, античното селище 'Ах...ора'. При това селищното название очевидно е производно от речното.

За различните етимологични обяснения вж. Ахиус № 1.

□

Литература

Detschew, D. **Die thrakischen Sprachreste**. Wien, 1957, □ p. 19.

Tomaschek, W. Axios № 2. – In: **RE**, 2, 1896, col. 2630.

Георгиев, В. **Траките и техният език**. София, 1977, с. 32; 209.

Тачева, М. **История на българските земи в древността през елинистическата и римската епоха**. София, 1997, с. 260.

Янакиева, С. **Тракийската хидронимия**. София, 2009, 25–28.

Светлана Янакиева